

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **D. A. M.,** zastoupený JUDr. Josefem Tobiškou, advokátem se sídlem v Brně, AK Jeřábkova 5, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 1. 2007, č. j. 55 Az 7/2006 – 58,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Výše citovaným rozsudkem zamítl Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ministerstva vnitra ze dne 7. 11. 2006, č. j. OAM-923/LE-BE04-BE01-2006. Tímto rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že v jeho případě byly splněny podmínky pro udělení azylu, které se snažil doložit i v řízení před krajským soudem. Okolnosti jeho žádosti o azyl byly nedostatečně prozkoumány a nesprávně zhodnoceny. Stěžovatel opustil svou zemi v důsledku sociální tísně a z politických důvodů, kdy se obával o svůj život. Sice nebyl nikdy členem žádné politické strany, avšak jeho politické názory se neztotožňují se současným politickým režimem v zemi. Má reálné obavy o svůj život, neboť je běžné,

že na východě země odkud pochází, vzniká většina povstání, která jsou krvavě potlačována a kde běžně zmizí mnoho osob beze stopy. V jeho zemi vládne korupce, volby neproběhly svobodně, ač se to tak vnějšímu světu jeví. Ačkoli vystudoval informatiku, nemohl ve své zemi získat žádné zaměstnáni, což přičítá rovněž politickému systému v zemi a jeho odlišnému politickému názoru. Má za to, že mu v zemi jeho původu hrozí pronásledování z důvodu zastávání jeho politických názor které jsou odlišné od současné vládnoucí politiky a rovněž pro jeho příslušnost k sociální skupině - je z východní části země. Skutečnost, že dosud nebyl policií ani jiným státním orgánem napaden či jinak výrazně perzekuován mu nemůže být přičítána k tíži. Pokud by byl již surově napaden či dokonce zabit, tak by jen stěží mohl žádat o azyl v jiné demokratické zemi. Celý systém udělování azylu uprchlíkům by pak ztrácel smysl. O jeho diskriminaci svědčí i to, že přestože vystudoval vysokou školu nemůže sehnat vůbec práci, přestože jeho obor je v rozvoji. Argument, že nebylo prokázáno, že mu po návratu do země nehrozí nebezpečí nebyl správním orgánem ani krajským soudem dostatečně odůvodněn. Stěžovatel sám uvedl konkrétní případ pana C. F., který byl po návratu do země odsouzen k 20 letům odnětí svobody. Srovnávání aktivního odporu proti vládě pana F. a žalobce není možné, a stejně tak není možné předvídat i postup vlády vůči stěžovateli po jeho návratu. Správní orgán nemá dostatek podkladů a ani kompetenci pro předjímání rozhodnutí vlády jeho země původu. On však vycházeje z reálných zkušeností a případu pana F. má důvodnou obavu o život po svém navrácení do země. Stěžovatel rovněž doložil řadu písemných podkladů - novin a internetových zpráv o nebezpečích, která mu v jeho zemi hrozí. Tyto materiály však správní orgán i krajský soud bagatelizují, s tvrzením, že se sice v zemi ději, avšak vzhledem k tornu, že doposud se na stěžovateli neudála, nehrozí mu žádné nebezpečí. Důvody azylu jsou u stěžovatele dány důvodnou obavou o jeho život. To, že doposud nebyl v zemi svého původu zmrzačen ani zabit, nelze přičítat k tíži stěžovatele, jak to činil krajský soud i správní orgán. Stěžovatel je tak přesvědčen, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku a celý případ včetně předložených důkazů. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí zrušil a věc tomuto vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Žalovaný se vyjádřil ke kasační stížnosti dne 19. 2. 2007. Oprávněnost podané kasační stížnosti popírá, s rozsudkem plně souhlasí. V průběhu azylového řízení bylo zjištěno, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu ani k důvodu pro udělení doplňkové ochrany. Navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí krajského soudu bylo vydáno po nabytí účinnosti zákona č. 350/2005 Sb. (tj. po 13. 10. 2005), postupoval zdejší soud již podle s. ř. s. ve znění novelizovaném uvedeným zákonem. Nejvyšší správní soud se proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval nejprve otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a je tedy přijatelná. Nejvyšší správní soud se vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu podrobně věnoval např. ve svých usneseních ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, (publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS), kde dospěl k závěru, že o přijatelnou kasační stížnost se prakticky může jednat mimo jiné tehdy, pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. Tak tomu bylo i v daném případě, neboť část stěžovatelem uplatněného důvodu kasační stížnosti (tvrzené obavy z pronásledování po jeho návratu do země původu ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu) nebyla dosud řešena judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ust. § 109 s. ř. s., a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z předloženého spisového materiálu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 11. 8. 2006, v níž uvedl, že je křesťanského vyznání, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany. Svou vlast opustil v červenci 2006 z politických a sociálních důvodů. Do ČR přicestoval letecky dne 28. 7. 2006. K podání žádosti jej vedly sociální důvody. Vystudoval a nemohl najít práci ve svém oboru. Dále nebyl spokojen s politickým režimem v zemi. Pochází z východní části, kde jsou lidé utlačováni a mnoho z nich mizí beze stopy. V pohovoru konaném dne 24. 8. 2006 dále upřesnil, že se hlásí k etniku – K. M., národnosti je konžské. Zdržoval se v K., kde bydlel s matkou, jelikož otec zemřel. Ukončil univerzitu, obor informatiky a pak příležitostně pracoval na počítačích. Byl nezaměstnaný a co se týká politického problému uvedl, že pochází z východu, kde jsou nepokoje a častá povstání. Přišel o několik členů své rodiny. Dále uvedl, že mají jednoho prezidenta a čtyři viceprezidenty, kteří zemi drží špatně a navíc mají tři armády. Mezi těmito často dochází ke střetu. Když se střetávají, trpí tím obyčejní lidé. Dalším důvodem odchodu stěžovatele byly volby prezidenta státu. V přechodném období, které bylo vyhlášeno, se ztratilo 5 mil. volebních lístků a část počítačů, které měly být použity k volbám byly zmanipulovány, tj. volební proces byl zkorumpovaný. Situace v zemi je taková, že pokud se chcete domáhat svých práv, může se stát, že policie člověka zabije. Na otázku žalovaného, jak se tato situace dotýká konkrétně jeho osoby uvedl, že kvůli nejistotě v zemi se investoři bojí přicházet do jejich země, proto není dostatek pracovních příležitostí a člověk nemůže najít práci. Posledním impulsem k opuštění vlasti byl fakt, že se v dohledné době v jeho zemi nic nezmění. Doufal, že se situace zlepší, když byl u moci prezident M., avšak nic se nestalo. Pak doufali, že se to zlepší u prezidenta K. Nic se nezměnilo, zavraždili ho a nezměnilo se nic ani po něm. Dále uvedl, že v Evropě jsou lepší podmínky pro pracovní uplatnění, lepší výdělky a životní podmínky. O udělení mezinárodní ochrany se rozhodl požádat dne 29. 7. 2006, po svém zadržení Policií ČR na hraničním přechodu v R. a také proto, že ČR je demokratická země a je členem EU. Ihned po příjezdu do ČR o ni nepožádal proto, že chtěl o azyl požádat ve Francii. Problémy se státními orgány, soudy, armádou či policií ve své vlasti neměl. Cestu do Evropy si zařídil za pomoci převaděče, který mu zařídil cestovní doklad i letenku. V průběhu své cesty žádné problémy s cestováním, či potíže na hranicích, neměl. V případě návratu do vlasti se obává nezaměstnanosti a nebezpečí nenadálé smrti. Správní orgán po provedeném řízení dospěl k závěru, že stěžovatel nebyl ve své vlasti pronásledován z důvodů taxativně vymezených v § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Neshledal taktéž důvody pro udělení azylu dle § 13 a § 14 citovaného předpisu. Dle ustanovení § 28 zákona o azylu žalovaný posuzoval, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a odst. 1 a § 14b zákona o azylu a dospěl k závěru, že nikoli.

Předmětné rozhodnutí napadl stěžovatel žalobou. V této se domáhal zrušení rozhodnutí a vrácení žalovanému k dalšímu řízení pro nesprávné posouzení důvodů opuštění vlasti a důvodů podání žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany. Stěžovatel namítal taktéž procesní pochybení žalovaného a domníval se, že minimálně splňuje podmínky pro udělení azylu humanitárního. Jako důkazy předložil výstřižky z novin a kopie internetových materiálů.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. V odůvodnění krajský soud konstatoval, že stěžovatelovy obavy z pronásledování vyplývají spíše z budoucího pronásledování pro politické přesvědčení, které stěžovatel doposud nijak neprojevil.

Rozsudek napadl stěžovatel včas kasační stížností.

Ačkoliv stěžovatel kasační námitky neuvádí s odkazem na kasační důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., z obsahu kasační stížnosti, kdy brojí proti závěru o neudělení azylu dle § 12 a doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu, je zřejmé, že namítá nesprávné právní posouzení dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Kasační námitky stěžovatele vztahující se k neudělení azylu dle ustanovení § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu, kdy stěžovatel vyjadřuje přesvědčení, že mu azyl měl být udělen, neboť mu hrozí pronásledování pro jeho politické názory a jeho příslušnost k sociální skupině- je z východní části země-, bez toho, aniž by tyto obavy opřel o jakékoliv důkazy, za situace, kdy své politické názory nijak ve vlasti neprojevoval a nebyl nijak v zemi původu perzekuován, by samy o sobě nedostačovaly přijatelnosti předmětné kasační stížnosti, neboť se jedná o otázku již judikatorně komplexně vyřešenou. V této souvislosti lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 20/2003 - 43 ze dne 30. 10. 2003, dle kterého „v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval.“ Lze tak souhlasit se závěry krajského soudu, že tvrzené pronásledování stěžovatele z důvodů jeho politických projevů v budoucnu k udělení azylu nepostačuje. Obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Žádost o azyl podaná nikoliv bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co byl stěžovatel zadržen policií bez platného cestovního dokladu na území ČR a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění policií, svědčí o účelovosti takovéto žádosti. Taktéž stěžovatelem tvrzená neutěšená situace ve východní části země, kde se stěžovatel zdržoval, sama o sobě nezakládá důvod pro udělení azylu, právně významnou pro zjištění naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu se jeví vždy konkrétní situace stěžovatele. Ten však sám uvedl, že pronásledován nebyl. Nelze se taktéž ztotožnit s názorem stěžovatele, že nemohl získat zaměstnání z důvodu odlišného politického názoru, pokud tento nijak neprojevoval. Sám stěžovatel ve správním řízení uvedl, že školu ukončil v červnu 2006 a začátkem července 2006 (1. 7. nebo 2. 7.) vycestoval z vlasti.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti žalovanému a krajskému soudu vytýkal, že nedostatečně odůvodnili a posoudili nebezpečí, jež mu hrozí po návratu do vlasti. Má za to, že jeho argumentace případem pana C. F., který byl po návratu do vlasti odsouzen k 20 letům vězení a písemné podklady, jež soudu předložil, jsou pro prokázání této skutečnosti dostačující.

Dle ustanovení § 14a zákona o azylu se „doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti

z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky“.

Institut doplňkové ochrany v českém právním řádu nahradil koncept tzv. překážek vycestování, které byly s účinností do 31. 9. 2006 upraveny v § 91 zákona o azylu.

Z citovaného ustanovení § 14a zákona o azylu vyplývá, že výčet důvodů pro udělení doplňkové ochrany je taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze doplňkovou ochranu udělit. Ze správního spisu nevyplynulo, že by stěžovateli hrozilo v případě návratu do země původu nebezpečí vážné újmy, jež je předpokladem udělení doplňkové ochrany. Naplnění podmínek pro poskytnutí doplňkové ochrany žalovaný ve svém rozhodnutí svědomitě a náležitě posuzoval. Vycházel přitom jednak z výpovědi stěžovatele, jednak z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Konžské demokratické republice. (Informace MZV č. j. 115019/2005-LP ze dne 10. května 2005, aktuální informace ohledně situace v Konžské demokratické republice obsažených v Infobance ČTK). Žalovaný zdůraznil, že stěžovatel sice vyjádřil svůj nesouhlas se stávajícím režimem a své obavy spojoval s neuspokojivou politickou situací, avšak o tomto se vyjadřoval velice povrchně a v obecné rovině, nic konkrétního neuváděl, aktivní politickou činností se nezabýval, neuváděl že by mu v této souvislosti hrozila, jakákoliv vážná újma. Žalovaný citoval z Informace MZV, č. j. 115019/2005-LP ze dne 10. května 2005, dle které „Podle názoru Zastupitelského úřadu současná přechodná vláda, která v sobě zahrnuje téměř všechny politické síly v Konžské demokratické republice, nemá v úmyslu dělat problémy navrátilcům z ciziny, ani když byli někdejšími protivládními demonstranty“. K stěžovatelově argumentaci případem pastora C. F., jež se účastnil akcí proti vládě, odjel ze země a po návratu byl pak údajně odsouzen k trestu odnětí svobody na dvacet let, žalovaný uvedl, že pan C. F. byl aktivním účastníkem akcí proti vládě, avšak v případě žadatele nic takového zjištěno nebylo. Po zhodnocení výpovědi stěžovatele tak dospěl žalovaný k závěru, že stěžovateli nehrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu. Nehrozí mu taktéž vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Stěžovatel sice uváděl, že pochází z východní části země, kde vzniká většina povstání, avšak žádné konkrétní potíže neuvedl. Dle informací obsažených v Infobance ČTK, se Konžská demokratická republika nenachází ve válečném stavu a i přes napjatější situaci na východě země není vážně ohrožen život či lidská důstojnost stěžovatele v důsledku válečného konfliktu. Uložení povinnosti ukončit pobyt na území ČR není v rozporu ani s mezinárodními závazky ČR. S těmito závěry se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje. Jak již bylo výše uvedeno ve vztahu k udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, právně relevantní pro posouzení, v tomto případě posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany, se jeví vždy konkrétní situace stěžovatele. Stěžovatelem uváděný případ pana C. F., jež ovšem vykazuje podstatné odlišnosti, je pro posouzení naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany stěžovateli právně bezvýznamný. Sám stěžovatel v kasační stížnosti připouští, že nelze předjímat, jaký bude postoj vlády vůči jeho osobě v době návratu. Taktéž stěžovatelem předložené články a internetové zprávy, jež popisují nepokoje při prezidentských volbách v červenci 2006 a prokazují, jak uvedl krajský soud, špatnou situaci v Kongu, kde se projevuje podvýživa obyvatel, nedostatek léků a chudoba, nemají žádnou bezprostřední souvislost se stěžovatelem a jeho osobní situací a nejsou tak způsobilé odůvodnit udělení doplňkové ochrany. Obavy stěžovatele, že v případě návratu do vlasti bude nezaměstnaný, že bude pronásledován pro své

(doposud neprojevené) politické přesvědčení, nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v ustanovení § 14a zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že důvody uvedené v kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Protože stěžovatel neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovanému Ministerstvu vnitra ČR, které bylo v řízení úspěšné, náklady řízení nevznikly, respektive je neúčtovalo, a proto rozhodl soud o nákladech řízení, jak výše uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu